

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคม
ไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
Knowledge, Attitude, and Behavior toward Personal Financial Planning
in the Cashless Society of Population in Bangkok

ชिरตา ดิษายศเมธา^{1*} และ ลดาวัลย์ ยมจินดา²

¹สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Chirata Dissayayosmeta^{1*} and Ladawan Yomchinda²

E-mail: Chirata.meta@gmail.com

¹Master of Business Administration Program in Finance and Banking, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand.

²Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand.

*Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรของ Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independence t-test) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าทางสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53) อายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 55) การศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 67.80) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 55) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 62.70) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท (ร้อยละ 50) 2) ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพสมรส, อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แต่ไม่แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ 2) มีทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับทัศนคติเชิงบวก และพบว่า ทัศนคติการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ แต่ไม่แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ, สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3) มีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ แต่ไม่แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ, สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4) ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

คำสำคัญ: สังคมไร้เงินสด, การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล, ความรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรม

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the knowledge, attitude, and behavior of personal financial planning for entering the cashless society of people in Bangkok; 2) to compare the knowledge, attitude, and behavior of personal financial planning for entry into the cashless society. 3) to study the relationship between knowledge and attitudes in personal financial planning for entering a cashless society in Bangkok; 4) to study the relationship between the Knowledge and behavior in personal financial planning for entering a cashless society of people in Bangkok 5) To study the relationship between attitudes and behaviors in personal financial planning for entering a cashless society of people in Bangkok.

The population used in this study was people in Bangkok. The sample groups of the unknown population were determined using the formula of Cochran at a 95 % confidence

level to derive 400 samples. The instrument used was a questionnaire. The statistics used for data analysis were descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics: Independence t-test, one-way ANOVA, and Pearson's correlation coefficient.

The results showed that 1) Most of the respondents were female (53%), aged 20-29 years (55%), bachelor's degree (67.80%), single (55%). Occupation: Employee of a private company (62.70%) and the average monthly income is less than or equal to 20,000-baht (50 percent) 2) Respondents There was a high level of knowledge about personal financial planning for entering a cashless society and it was found that the knowledge of personal financial planning for the entry into a cashless society was broken in Bangkok. They differed by demographic factors of age, education level, marital status, occupation, and average monthly income. 2) The overall personal financial planning for entering the cashless society was at a positive level. Entering a cashless society for people in Bangkok differed by demographic factors in age, education level, and occupation, but did not differ in demographic factors in respect of sex, marital status, and average monthly income 3) Personal financial planning behaviors for entering society Overall, cashless was at a moderate level. It was found that personal financial planning behavior for entering the cashless society of people in Bangkok differed by demographic determinants of age, education level, and occupation, but did not differ by demographic determinants of gender, marital status, and average monthly income. 4) Knowledge of personal financial planning for entry into a cashless society, there was a moderate positive correlation with personal financial planning behaviors for entering a cashless society.

Keywords: cashless society, personal financial planning, knowledge, attitude, behavior

บทนำ

ตั้งแต่เกิดการเปลี่ยนแปลงของกระแสดิจิทัล (Wave of Digital Disruptive) ในปีพ.ศ.2538 การพัฒนาด้านเทคโนโลยีมีความก้าวหน้า นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของสินค้า รวมถึงการบริการที่เข้ามาช่วยสร้างความสะดวกสบาย จนเข้าสู่ยุคดิจิทัลในปัจจุบัน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เป็นตัวเร่งสำคัญต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประเทศไทย เริ่มต้นตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 ที่การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสส่งผลต่อประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและด้านสาธารณสุข ทำให้การใช้ชีวิตของประชาชนและการดำเนินธุรกิจเปลี่ยนไป จากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 จากภาครัฐ ในการจัดอันดับของ Digital 2021 Global Overview Report ระบุว่าการทำธุรกรรมผ่าน Mobile Banking ของประเทศไทยอยู่อันดับที่ 1 ของโลก ซึ่งปริมาณธุรกรรมทางการเงินผ่านช่องทาง Internet Banking/Mobile Banking เพิ่มขึ้นถึง 70% หรือคิด

เป็น 4.3 เท่าของธุรกรรมการถอนเงินสดผ่านเครื่องทำรายการอัตโนมัติ (ATM/CDM) เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2562 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีและระบบการสื่อสารที่ดี มีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ เกี่ยวกับการออมและการลงทุน และคาดว่าผลการศึกษาคือจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมการวางแผนและพัฒนาแผนการเงินต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

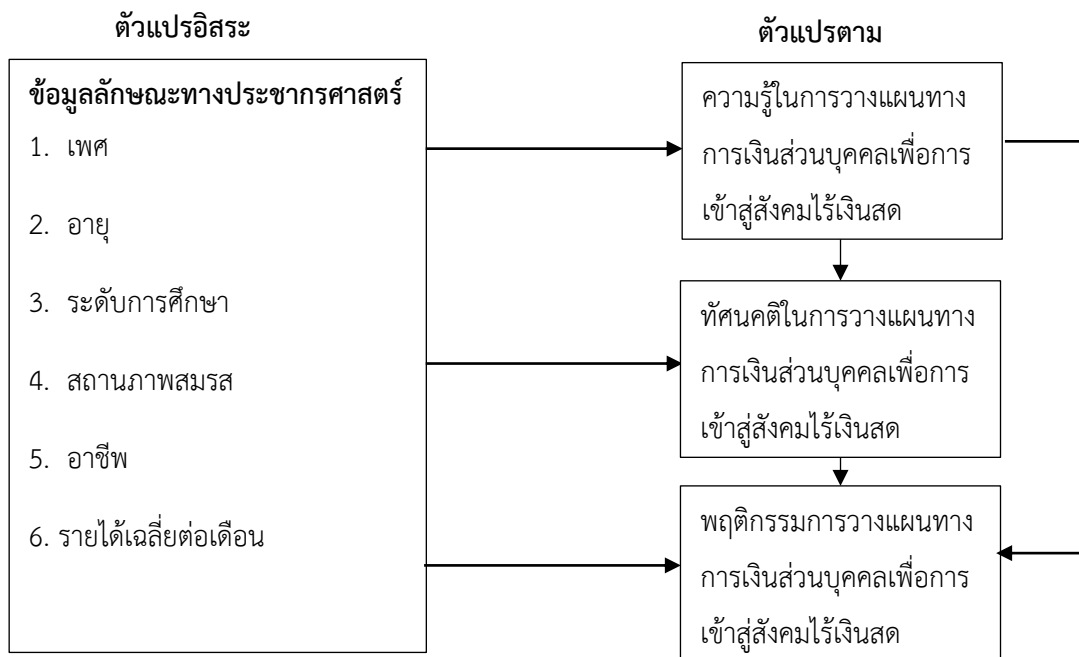
1. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์
  - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์
  - 1.2 ทักษะในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์
  - 1.3 พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์
2. ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์กับทักษะต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
3. ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

4. ทักษะเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยทำการกำหนดตัวแปรในการศึกษาไว้ดังนี้
  - 1.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยข้อมูลทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพสมรส, อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
  - 1.2 ตัวแปรตาม คือ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด
2. ด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้บริการทำธุรกรรมทางการเงินบนโทรศัพท์มือถือ
3. ด้านระยะเวลาในการดำเนินวิจัยใช้เวลาทั้งหมดเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2564 ถึง เดือนมกราคม 2565

กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมไร้เงินสด (Cashless Society)

แนวคิดสังคมไร้เงินสด (Cashless Society) เป็นแนวคิดสังคมเศรษฐกิจที่ปราศจากการใช้เงินสด เกิดขึ้นครั้งแรกในวงการธนาคารพาณิชย์ช่วงทศวรรษ 1950 กล่าวคือสังคมไร้เงินสดมีความคิดมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ลดการผลิตธนบัตรและเหรียญ

กษาปณ์ จำกัดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และลดภาระด้านเอกสารในการทำธุรกรรมทางการเงิน ในส่วนของภาคการเงินการธนาคาร มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งลดภาระด้านเอกสาร ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนของธนาคารเพิ่มสูงขึ้นโดยไม่จำเป็น (นนทกร เทิดทูลทวีเดช, 2559) สำหรับสถานการณ์ของสังคมไร้เงินสดในประเทศไทยนั้น มีแนวโน้มของการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการผลักดันแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment เพื่อปรับโครงสร้างพื้นฐานของระบบธนาคารภายในประเทศและยกระดับผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมไร้เงินสด ในภาคเอกชนมีการผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมไร้เงินสด โดยมีการให้บริการแอปพลิเคชันสำหรับ Mobile Payment เช่น True Money เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในสังคมไร้เงินสด

รชธร สมใจวงษ์ (2560) กล่าวว่าข้อดีของสังคมไร้เงินสดคือมีความสะดวกสบายในการใช้จ่ายโดยที่ไม่จำเป็นต้องพกเงินสดไว้กับตัว แต่ข้อเสียคือทำให้เงินไหลได้ง่ายขึ้น รวมทั้งการปล่อยใช้จ่ายแบบเกินความจำเป็น จึงมีวิธีการวางแผนการใช้จ่ายในสังคมไร้เงินสด 3 วิธีการ (1) วางแผนก่อนใช้ พิจารณามีค่าใช้จ่ายหลัก ๆ รายการใดบ้างที่จำเป็น แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายสำหรับการออมและลงทุน ค่าใช้จ่ายคงที่ และค่าใช้จ่ายผันแปร (2) จัดสรรเงินลงในแต่ละบัญชี ระบบการใช้จ่ายแบบไร้เงินสดจะเปิดโอกาสให้สามารถผูกบัญชีกับระบบได้หลายบัญชี การจัดสรรเงินสามารถทำได้โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินในแต่ละบัญชีและโอนเงินเข้าไปไว้ตามจำนวนที่ประมาณการไว้แล้ว และ (3) การใช้จ่ายจริงให้ตรงแต่ละบัญชี เวลาที่ ใช้จ่ายจริง ก็เลือกหักเงินจากบัญชีที่มีวัตถุประสงค์ตรงตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทราบยอดคงเหลือในบัญชีต่าง ๆ เปรียบเหมือนการที่สามารถติดตามการใช้จ่ายให้อยู่ภายในที่กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมคิด ยาเคน (2563) ได้ศึกษาการวางแผนทางการเงินในยุคสังคมไร้เงินสดของประชากรในเขตเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 30-39 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีความถี่ในการออมเงินหรือลงทุนทุกๆ เดือน ส่วนใหญ่มีการออมเงินหรือลงทุนน้อยกว่า 25% ของรายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการออมเงินหรือลงทุนน้อยกว่า 3 ปี และทำการฝากเงินแบบออมทรัพย์ ปัจจัยด้านความรู้ด้านการเงินประกอบด้วย ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านเศรษฐกิจ และด้านทัศนคติในการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ทางการเงิน และปัจจัยด้านความปลอดภัยของเทคโนโลยีทางการเงินมีผลต่อการวางแผนทางการเงินในยุคสังคมไร้เงินสด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในการวางแผนทางการเงินและสังคมไร้เงินสด นอกจากนี้ยังพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย จึงทำให้ไม่สามารถแบ่งเงินเพื่อออมหรือลงทุนได้

Kim P. Huynh, Gradon Nicholls and Julia Zhu (2019) ได้ศึกษาการใช้เงินสดและความรู้ทางการเงิน จากข้อมูลของธนาคารแคนาดา รายงานการสำรวจวิธีการชำระเงินในปี 2017 พบว่าการใช้เงินสดลดลง แต่ยังคงมีการใช้เงินสด 1 ใน 3 ของธุรกรรมทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

ทักษะทางการเงินต่ำกลับมีพฤติกรรมการชำระเงินหลากหลาย และมีแนวโน้มที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ แต่ไม่นิยมใช้บัตรเครดิต จะใช้บัตรเดบิตหรือเงินสดแทน เนื่องจากผู้ที่มีทักษะทางการเงินต่ำส่วนใหญ่มองเงินในบัตรเครดิตต่ำ รวมถึงมีข้อจำกัดในการใช้งานสูงกว่าผู้ที่มีความรู้ทางการเงินมาก

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ กลุ่มประชาชนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร ที่เคยเข้าถึงและใช้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านบริบทของสังคมไร้เงินสด สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรและสัดส่วนที่แน่นอน จึงใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Cochran, 1977 อ้างถึงใน กัลยา วาณิชย์ปัญญา, 2549) เป็นวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 400 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบ Check List จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ เป็นคำถามเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด โดยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-Ended Response Question) ที่ให้เลือกคำตอบ 2 ทางเลือก

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติในการวางแผนทางการเงินเพื่อเข้าสู่สังคมไร้เงินสด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ โดยใช้การวัดตามเกณฑ์ Likert Scale (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ การวัดระดับกระทำโดยการนำคะแนนที่ได้จากการวัดทัศนคติในการวางแผนทางการเงินเพื่อเข้าสู่สังคมไร้เงินสดแต่ละตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ โดยใช้การวัดตามเกณฑ์ Likert Scale แบ่งออกเป็น 4 ระดับ การวัดระดับกระทำโดยการนำคะแนนที่ได้จากการวัดพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อเข้าสู่สังคมไร้เงินสดแต่ละตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแจงแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง กรณีศึกษาประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยจะให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google Docs จากนั้นแจกแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่านทาง Social Media

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ตำรา วารสาร รายงานการวิจัย แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการแสดงค่าข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ, ค่าความถี่, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะโดยทั่วไปของปัจจัยทางประชากรศาสตร์

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้แก่ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independence t-test) การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ในกรณีที่พบว่ามีความสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post hoc test) ตามวิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference: LSD) และใช้การวิเคราะห์ค่าทางสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการศึกษาวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.00) อายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 55.00) การศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 67.80) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 55) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 62.70) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท (ร้อยละ 50.00)

2. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด ตารางที่ 1 จำนวน, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (n = 400)

ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	สรุประดับความรู้
ความรู้ปานกลาง	63	15.80	5.52	0.69	สูง
ความรู้สูง	337	84.30	9.01	1.06	
รวม	400	100.00	7.27	0.88	

จากตารางที่ 1 พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยความรู้ในระดับสูงที่สุด คือ การให้บริการธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ผ่าน Mobile Banking มีการให้บริการที่หลากหลาย เช่น การโอนเงิน, การชำระและรับเงินค่าซื้อ-ขายสินค้าออนไลน์, จ่ายบิล, เติมเงิน และ ซื้อ-ขายกองทุน และระดับต่ำที่สุด คือ การออมเงินผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์อิเล็กทรอนิกส์ ได้ดอกเบี้ยสูงกว่าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป

3. ข้อมูลทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทัศนคติในการวางแผนทางการเงิน

ส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (n = 400)

ทัศนคติต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
การออมและการลงทุนคือการสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับตนเองและครอบครัว	3.52	0.53	เชิงบวก มาก	2
การลงทุน คือการจัดสรรเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการเงิน	3.34	0.57	เชิงบวก มาก	4
อัตราผลตอบแทนเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมและการลงทุน	3.33	0.65	เชิงบวก มาก	5
การออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล	3.62	0.49	เชิงบวก มาก	1
การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้ทำธุรกรรมทางการเงินได้ง่าย และสะดวกมากขึ้น โดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทางไปยังธนาคาร	3.45	0.63	เชิงบวก มาก	3
สังคมไร้เงินสดทำให้การทำบัญชีควบคุมรายรับ-รายจ่ายง่ายขึ้น เนื่องจากสามารถตรวจสอบรายละเอียดการใช้จ่ายเงินได้ตลอดเวลาแบบออนไลน์	3.15	0.73	เชิงบวก	6
สังคมไร้เงินสดอาจเป็นตัวกระตุ้นให้มีการก่อหนี้เพิ่มขึ้นจากระบบการชำระเงินที่ง่ายขึ้น ทำให้เกิดปัญหาเงินออมไม่เพียงพอสำหรับใช้ในอนาคต	1.92	0.68	เชิงลบ	9
การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มีความเสี่ยงในการโดนขโมยข้อมูลทางการเงิน	1.77	0.69	เชิงลบ	10
การฝากเงินกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์อิเล็กทรอนิกส์มีความเสี่ยงมากกว่าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป	2.40	0.79	เชิงลบ	8
การซื้อกองทุนรวมผ่านแอปพลิเคชันให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุน เพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างครบถ้วนอยู่เสมอ (เช่น ระยะเวลา การถือครอง, สัดส่วนการลงทุน เป็นต้น)	2.78	0.87	เชิงบวก	7
รวม	2.93	0.66	เชิงบวก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับทัศนคติเชิงบวก โดยทัศนคติที่ว่า การออมเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่มีคะแนน

เฉลี่ยของทัศนคติเป็นเชิงลบ คือ การฝากเงินกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์อิเล็กทรอนิกส์มีความเสี่ยงมากกว่าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป

4. ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการวางแผนทางการเงิน

ส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (n = 400)

พฤติกรรมกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
ท่านศึกษารวมถึงการเปรียบเทียบผลตอบแทนและความเสี่ยงของรูปแบบการลงทุนต่าง ๆ	1.49	0.94	ปฏิบัตินานๆครั้ง	6
ท่านมีการวิเคราะห์และควบคุมรายจ่ายของท่านให้เป็นไปตามแผนและวัตถุประสงค์ของการใช้จ่าย	1.81	0.82	ปฏิบัตินานๆครั้ง	4
ท่านมีการปรับแผนรายจ่ายให้สอดคล้องกับรายรับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ	2.04	0.83	ปฏิบัติเป็นประจำ	3
ท่านมีการแบ่งรายได้อีกส่วนหนึ่งไว้ก่อนแล้วจึงนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย	2.06	0.86	ปฏิบัติเป็นประจำ	2
ท่านมีการจัดสรรเงินเพื่อนำไปลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หุ้น, กองทุน หรืออสังหาริมทรัพย์	1.38	0.95	ปฏิบัตินานๆครั้ง	7
ท่านมีการปรับเปลี่ยนการลงทุน หากพบรูปแบบการลงทุนที่ได้ผลตอบแทนสูงกว่า หรือปรับตามสถานการณ์	1.28	0.91	ปฏิบัตินานๆครั้ง	9
ท่านมีการใช้บริการทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Mobile Banking ในชีวิตประจำวัน	2.39	0.90	ปฏิบัติเป็นประจำ	1
ท่านมีการใช้บริการการซื้อกองทุนรวมผ่าน Mobile Banking หรือซื้อผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น	0.98	0.98	ไม่ปฏิบัติ	10
ท่านมีการเปิดบัญชีผ่าน Mobile Banking เพื่อฝากเงินกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์อิเล็กทรอนิกส์	1.29	1.11	ปฏิบัตินานๆครั้ง	8
ท่านใช้ Mobile Banking หรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ในการช่วยจัดสรรเงินให้ตรงตามแผนที่วางไว้	1.55	1.09	ปฏิบัตินานๆครั้ง	5
รวม	1.63	0.65		

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพฤติกรรมที่ว่าท่านมีการใช้บริการทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Mobile Banking ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการใช้บริการการซื้อกองทุนรวมผ่าน Mobile Banking หรือซื้อผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น

5. ผลการทดสอบสมมติฐานความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ตารางที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยทางประชากรศาสตร์กับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด		
	ความรู้	ทัศนคติ	พฤติกรรม
เพศ	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อายุ	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
ระดับการศึกษา	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
สถานภาพสมรส	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
อาชีพ	แตกต่าง	แตกต่าง	แตกต่าง
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	ไม่แตกต่าง

จาก พบว่า 1) ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพสมรส, อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2) ทักษะการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ และ 3) พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ

6. ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig	ระดับความสัมพันธ์
ความรู้กับทัศนคติ	0.280	0.000*	ค่อนข้างต่ำ
ความรู้กับพฤติกรรม	0.154	0.002*	ต่ำ
ทัศนคติกับพฤติกรรม	0.540	0.000*	ปานกลาง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จาก ตารางที่ 5 พบว่า 1) ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำทัศนคติต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด 2) ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินที่มีต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมในระดับสูงที่สุด แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพสมรส, อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-29 ปี มองได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุน้อย อายุงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เพิ่งเริ่มทำงาน เติบโตมาท่ามกลางความเจริญของเทคโนโลยี จึงมีความคล่องตัวในการใช้ ได้รับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ทำให้ศึกษาข้อมูลในด้านการเงิน เศรษฐกิจ นำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนการวางแผนทางการเงินและการใช้ชีวิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (2564) ที่พบว่าทักษะทางการเงินของคนไทยมีระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยในการสำรวจในปี 2561 โดยด้านความรู้ทางการเงินของประชากร Gen Y มีความรู้ทางการเงินสูงที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่น นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมทางการเงินที่มีค่าเฉลี่ยสูง เนื่องจากมีการพัฒนาเรื่องการจัดสรรเงินและการศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่เหมาะสมก่อนเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงินค่อนข้างมาก

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับทัศนคติเชิงบวก แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ อธิบายได้ว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้ทาง

การเงิน ซึ่งเกิดจากการรับรู้ข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ส่งผลต่อมุมมองในการวางแผนทางการเงินที่ต่างกัน และความรู้สึกเหล่านี้เป็นความพร้อมที่จะนำไปสู่พฤติกรรมทางการเงินต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติเชิงลบในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลทางการเงินเมื่อทำธุรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด ยาเคน (2563) ที่ศึกษาเรื่องการวางแผนทางการเงินในยุคสังคมไร้เงินสดของประชากรในจังหวัดพะเยา พบว่าประชาชนยังไม่มี ความเชื่อมั่นในระบบเทคโนโลยีทางการเงินที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วว่ามีความปลอดภัยในการใช้บริการ

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติกันบ้างครั้ง แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่าอายุ, ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยอธิบายได้ว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในระดับปฏิบัติกันบ้างครั้ง มองได้ว่าในสังคมปัจจุบันผู้คนมักให้คุณค่ากับวัตถุ ความทันสมัย ความสะดวกสบาย ความหรูหรา รวมถึงการเข้าถึงการส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการง่ายขึ้นทำให้กระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าและบริการ เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น หากกรณีที่มีรายจ่ายมากกว่ารายได้จนต้องกู้ยืมเงินเพื่อสนองความต้องการ อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ดี

4. จากผลการวิจัยที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินที่มีต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำที่ทัศนคติต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดอธิบายได้ว่า ความรู้ทางการเงินที่ดีมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในระดับต่ำ การวางแผนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานครควรส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนากร แห่งประเทศไทย (2564) ที่สรุปว่าทักษะทางการเงินของคนไทยมีการพัฒนาความรู้ทางการเงินสูงแต่พฤติกรรมการออมเงินไม่ดีนัก โดยคนส่วนใหญ่มีความไม่แน่นอนในการจัดสรรเงิน นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่าทัศนคติต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสด อธิบายได้ว่า หากประชาชนมีทัศนคติที่ดีจะส่งผลต่อพฤติกรรมไม่มากนักน้อย สอดคล้องกับ อรรถพร ดวงมณี และต่อตระกูล อุบลวัตร (2561, หน้า 150-153) ที่สรุปว่า หากพฤติกรรมการใช้สื่อใหม่ในระดับสูงจะส่งผลต่อทัศนคติการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในระดับสูงในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริม และสื่อสารเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดเพื่อให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรู้เกี่ยวกับการสร้าง

ความมั่นคงทางการเงินให้กับตนเองและครอบครัวในอนาคต เพื่อสนับสนุนให้คนออมเงินมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดที่ดีและสนับสนุนพฤติกรรมกรวางแผนทางการเงินเพื่อเข้าสู่สังคมไร้เงินสด

2. ธนาคารและสถาบันทางการเงินควรมีการเพิ่มช่องทางการให้ข้อมูลถึงบริการทางการเงินที่ช่วยในการลงทุน การจัดสรรเงิน รวมถึงการออมเงินที่มีอยู่ และพัฒนาบริการทางการเงินให้เข้าถึงง่ายและน่าสนใจ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อจูงใจให้เกิดการออมและการลงทุน

3. ภาครัฐควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนมาใช้ระบบธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัยของการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นถึงประโยชน์ของการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดอย่างเต็มรูปแบบ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยในอนาคต

1. ควรเพิ่มตัวแปรหรือปัจจัยอื่น ๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ในอนาคต เช่น ตัวแปรด้านภาวะเศรษฐกิจ ตัวแปรด้านกฎหมาย ตัวแปรด้านเทคโนโลยี เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาถึงประเด็นความเหลื่อมล้ำในสังคม เนื่องจากการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดจำเป็นต้องใช้เครื่องมือสื่อสารหรือเครื่องมืออื่น ๆ ที่ช่วยให้เข้าถึงระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีกลุ่มคนที่ขาดแคลนเครื่องมือเหล่านี้ รวมถึงช่วงอายุที่อาจเป็นปัญหาในการรับรู้เทคโนโลยี ปัญหาเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลในการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในประเทศไทย

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมกรวางแผนทางการเงินเพื่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดในแง่มุมที่เจาะลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). *สถิติสำหรับงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
แก้วขวัญ ผดุงพิพัฒน์บวร. (2559). *ปัจจัยที่ผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการธนาคารบนโทรศัพท์มือถือของธนาคารกรุงไทย (KTB Netbank)*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจ จมทาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ต่อตระกูล อุบลวัตร และอรรรณพ ดวงมณี. (2561). พฤติกรรมการใช้สื่อใหม่และทัศนคติที่มีต่อการเข้าสู่สังคมไร้เงินสดของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. *นิเทศสยามปริทัศน์*, 17(22), 150-153.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *รายงานระบบการชำระเงิน*. ค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2564. จาก https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/Publication/PS_Annually_Report/AnnualReport/Payment_2020_TH.pdf

- นนทกร เทิดทูลทวีเดช. (2559). *Cashless Society: เตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมไร้เงินสดอย่างเต็มรูปแบบ*. นิตยสารการเงินธนาคาร ฉบับเดือนสิงหาคม 2559. จาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/2602>
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). *พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่พัทยา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา
- รชธร สมใจวงษ์. (2560). *วิธีการวางแผนการใช้จ่ายในสังคมไร้เงินสด*. *การเงินธนาคาร*. (426), 92.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ (2533), *การวัดทัศนคติเบื้องต้น*. ชลบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด ยาเคน. (2563). *การวางแผนทางการเงินในยุคสังคมไร้เงินสดของประชากรในเขตเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา*. *วารสารบริหารธุรกิจ นิตำ*, 27, 113-135
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีการวิจัยสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: เพ็องฟูปรินติ้ง.
- Bloom, B. S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Bloom, B.S. (1975). *Taxonomy of Education*. David McKay Company Inc., New York.
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. 3d ed. New York: John Wiley and Sons Inc.
- DeFleur, M. L., & Ball-Rokeach, S. J. 1996. *Theories of mass communication*. London: Longman.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Kim Huynh, Gradon Nicholls, and Julia Zhu. (2019). Financial Literacy and the Demand for Cash. *International Cash Conference 2019 Cash in the age of payment diversity*. 157-171.
- L.L Thurstone and E.J. Chave. 1996. *The Measurement of Attitude (Eighth Impression)*. Chicago: The University of Chicago Press.